

Espurna n° 147

Agost 2021

**Butlletí informatiu de
Prevenció d'Incendis
Forestals**

Estratègia Mosaic

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDEX

Claus del any	2
Dades Estadístiques	7
Valors Acumulats	7
Comparació amb els valors mitjans.....	8
Evolució mensual: nombre	9
Evolució mensual: superfície afectada.....	11
Anàlisi de les causes	12
Relació completa d'incendis en el període	14
Incendis del mes	16
Notícies i divulgació	17

Foto portada: tempesta registrada des de l'observatori del Desert de les Palmes. Font: Bischoing, I. Vigilant forestal de l'observatori.

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

CLAUS DEL ANY¹

El mes d'agost de 2021 ha sigut càlid i humit en la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana, 24,8°C, és 0,7°C superior que la de la climatologia de referència (24,1°C), i la precipitació acumulada ha sigut 34,0 l/m², que és un 55% superior que la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (21,9 l/m²).

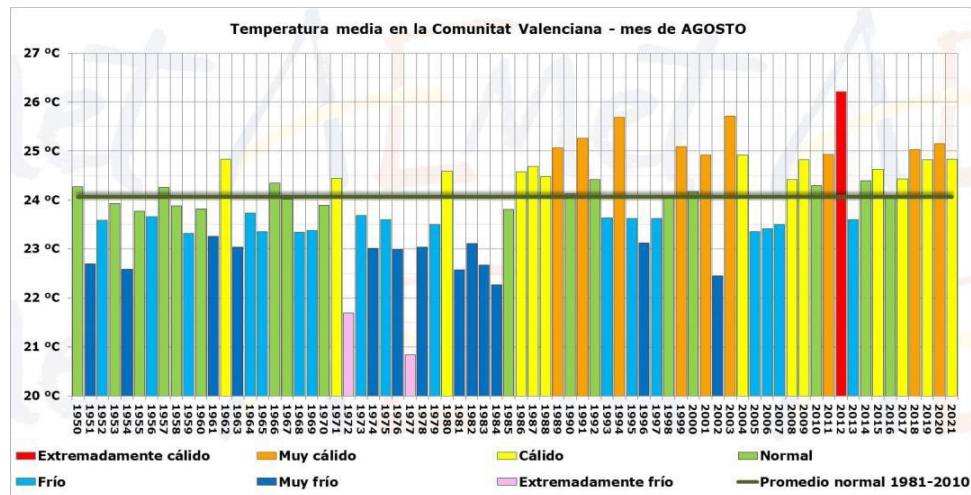

Figura 1. Temperatura mitjana del mes de agost en la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie. Font: AEMET.

No hi ha hagut grans diferències entre el comportament tèrmic de les màximes i de les mínimes. El mes va començar fresc, de fet, el dia 1 va ser el més fresc del mes, però l'onada de calor dels dies 12 al 15 d'agost va determinar el caràcter càlid d'agost.

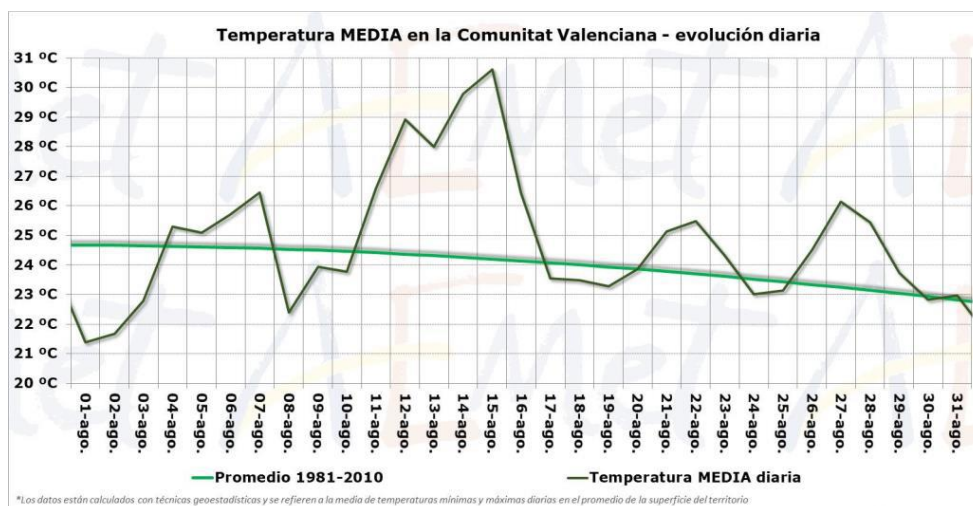

Figura 2. Evolució diària de la temperatura mitja durant el mes de agost a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

A partir del dia 10 d'agost, pel flanc occidental d'una dorsal amb el seu eix situat en el Mediterrani central, va començar a penetrar des del nord d'Àfrica una massa d'aire molt càlid i amb una important càrrega de pols en suspensió. Els dies següents la dorsal es va anar traslladant cap a l'oest, reforçant se l'estabilitat sobre la Península. El calfament de l'aire per subsidència i la insolació pròpia de les dates van ser altres factors que van contribuir al reescalfament de la massa d'aire que es va situar sobre la Península els dies 12 al 15.

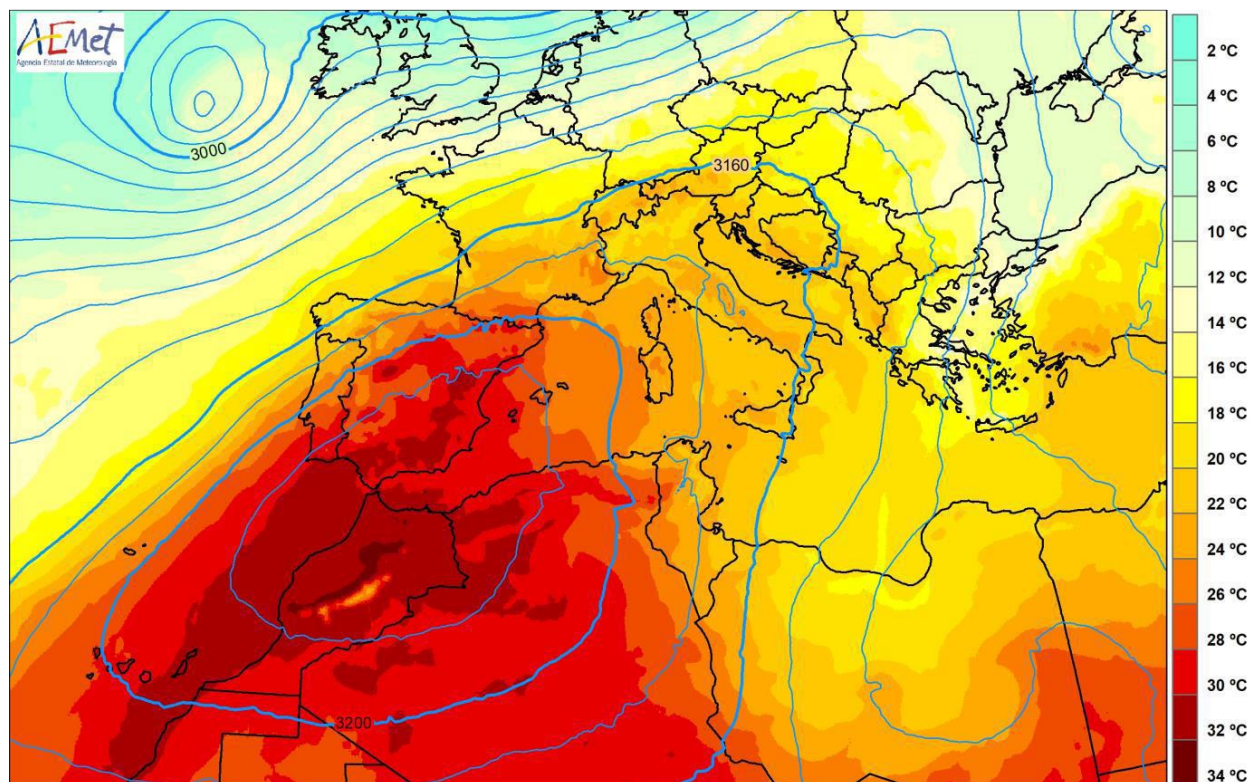

Figura 3. Altura geopotencial en 700 hPa (línies blaves) i temperatura en 850 hPa (colors). Anàlisi del 14 d'agost de 2021 a les 12 UTC. Font: AEMET.

Durant l'onada de calor es van superar els 40 °C en moltes localitats de les tres províncies. El màxim es va registrar a Jalance, amb 45,7 °C, la temperatura més alta registrada en la Comunitat Valenciana des de juliol de 2015. També es van superar els 43 °C a Ontinyent (44,8), Crevillent (44,0), Fontanars dels Alforins (44,0), Monòver (44,0), Alcoi (44,0), Orihuela (43,7), Oliva (43,7), Villena (43,4), Utiel (43,3) i Novelda (43,2).

La temperatura mitjana i màxima del dia 15 és la més alta des d'almenys 1950 en la Comunitat Valenciana, i entre els vint valors més alts, tres corresponen a l'onada de calor d'agost de 2021. Durant l'onada de calor, les temperatures nocturnes (mitjana de les mínimes) dels dies 14 i 15 se situen entre les deu nits més càlides des d'almenys 1950.

A més de les temperatures altes, durant l'onada de calor i els dies previs es van produir altres fenòmens relacionats amb la situació meteorològica, com a bruscos ascensos del nivell de la mar en

la matinada del dia 11 que es van notar sobretot en el litoral sud d'Alacant, especialment a Santa Pola, tempestes seques el dia 14, i diverses rebentades càlides el dia 15.

En la madrugada del día 15 varios reventones afectaron al sur de la provincia de Castellón, provocando ascensos de temperatura que llegaron hasta 42 °C en la capital. Por la tarde, los reventones más violentos afectaron a la comarca de la Safor, donde además de bruscos ascensos de temperatura, se produjeron fuertes rachas de viento que llegaron a superar los 70 km/h.

En la mitad norte el mes fue térmicamente normal, y en la mitad sur el mes fue cálido o muy cálido. En las capitales y en otros observatorios seleccionados el balance térmico del mes de agosto es el que se indica en la tabla siguiente.

La precipitación acumulada ha sido 34,0 l/m², que es un 55% superior que la del promedio climático del periodo 1981-2010 (21,9 l/m²) y, globalmente, califican al mes como húmedo.

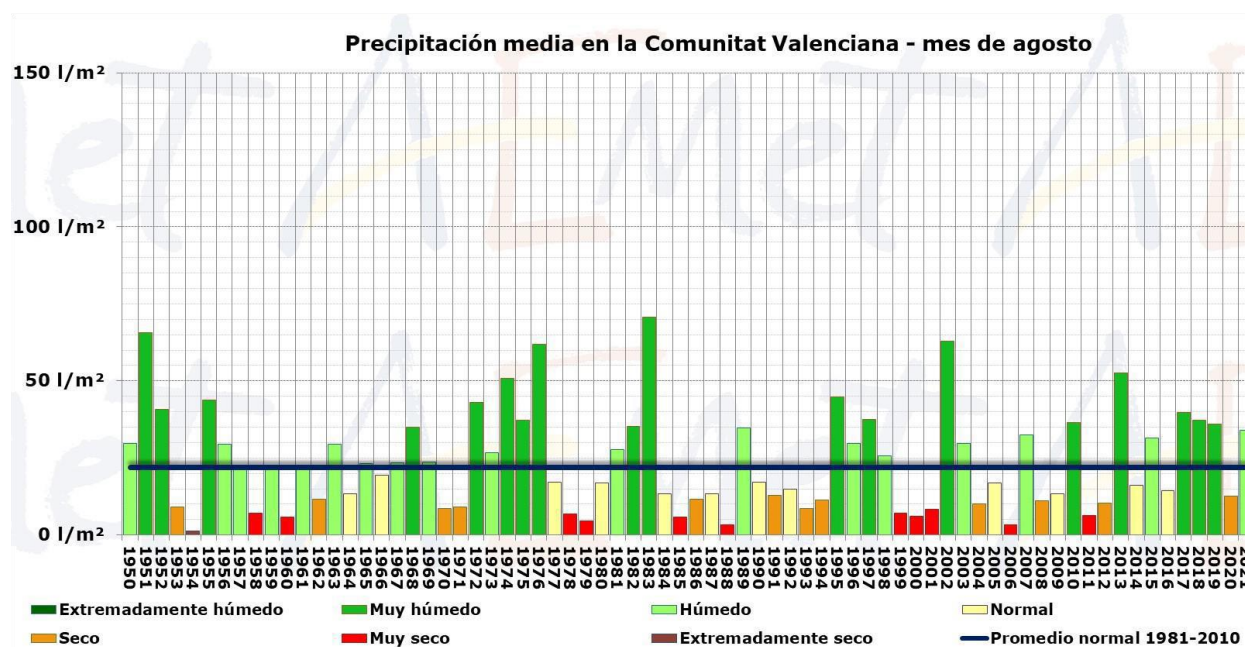

Figura 4. Precipitació diària i acumulada durant el mes d'agost en la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

Per províncies, el mes va ser molt humit a Castelló i València, amb entre un 60 i 70% més de precipitació que la mitjana normal, mentre que a Alacant el mes va ser deficitari, ja que es va recollir aproximadament la meitat de precipitació del normal en un mes d'agost.

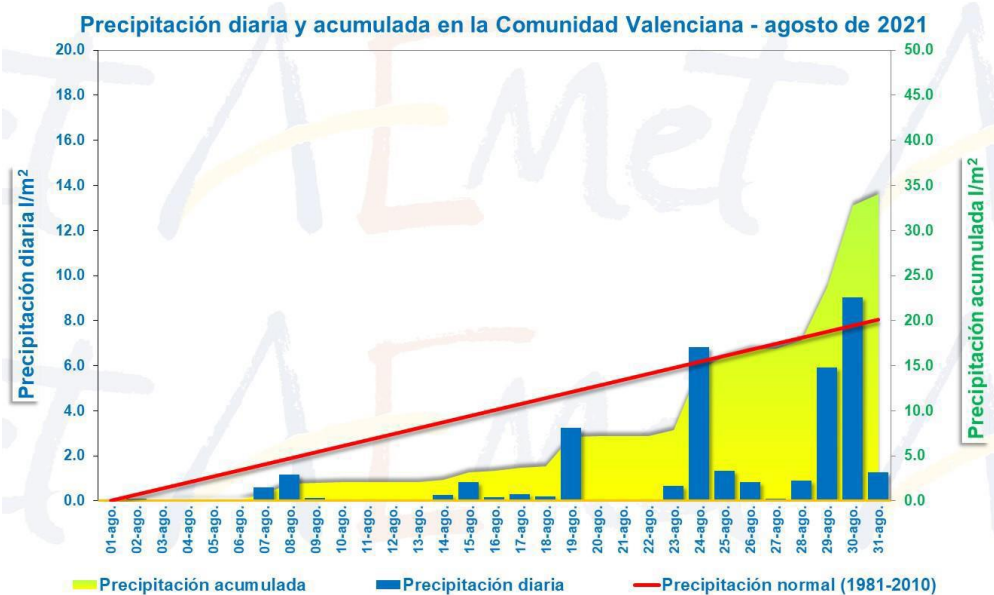

Figura 5. Precipitació diària i acumulada en la comunitat Valenciana - agost de 2021. Font: AEMET..

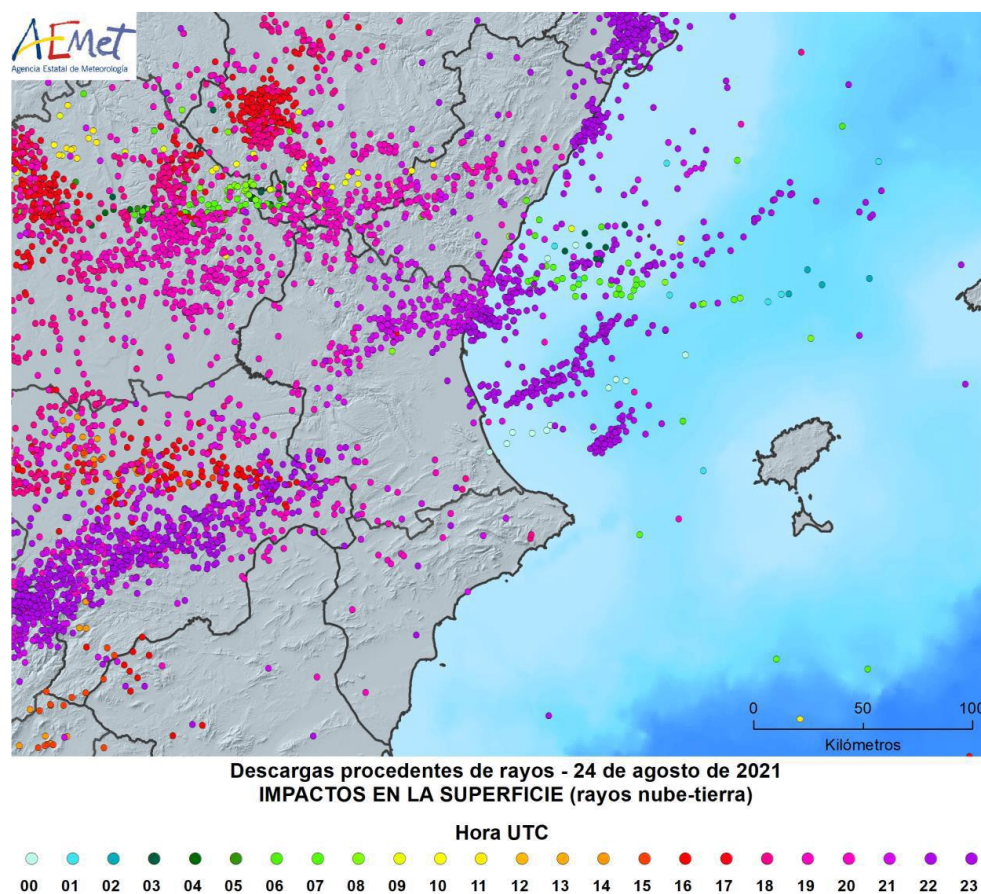

Figura 6. Descàrregues procedents de llamps- 24 d'agost de 2021. Font: AEMET.

A primera hora del matí del diumenge dia 29 va haver-hi precipitacions torrencials molt focalitzades en la localitat de Benicàssim. Les convergències de brises i els ascensos orogràfics forçats en la zona del Desert de les Palmes i la Serra d' Oropesa van disparar la convecció al sud d'aquestes serres poc abans de les 9 del matí. A Benicàssim es van acumular 154,2 l/m², que és el valor més alt registrat en 24 hores en un mes d'agost a la província de Castelló.

La precipitació màxima acumulada en el mes es va registrar a Benicàssim, amb 184,2 l/m². També es van superar els 100 en altres localitats del litoral de Castelló, com Moncofa o Torreblanca. En l'altre extrem, en moltes localitats de la província d'Alacant, sobretot del sud, la precipitació va ser nul·la o inapreciable.

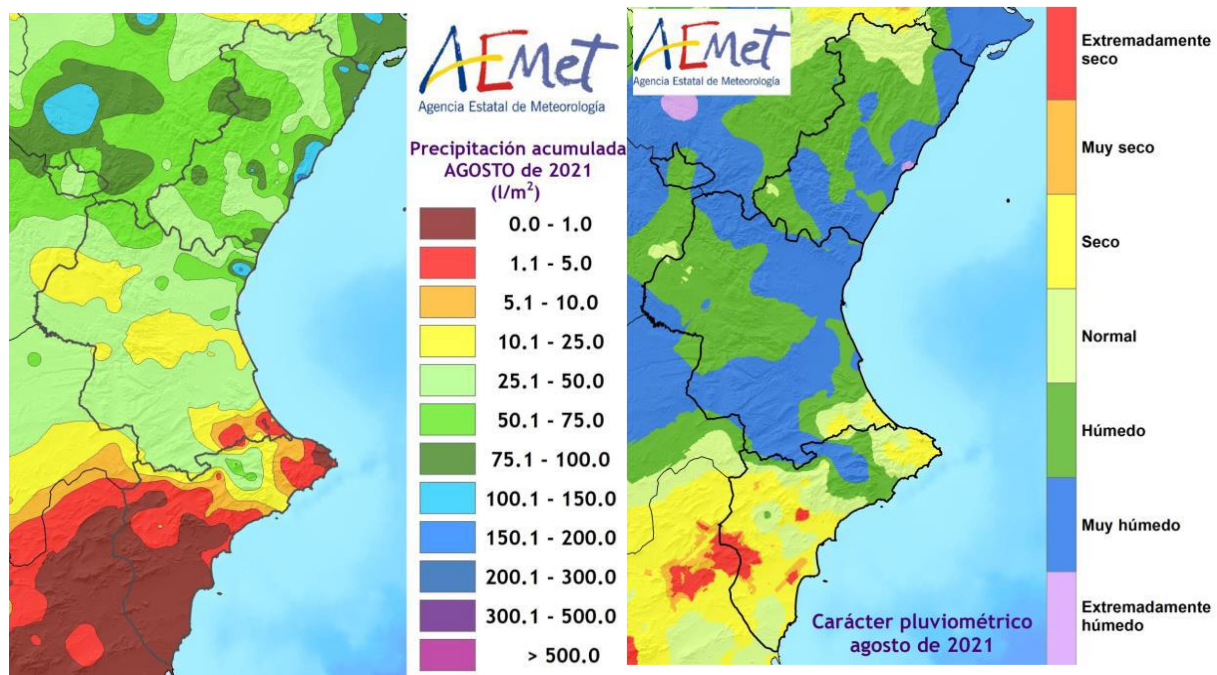

Figura 7. Precipitació acumulada i caràter pluviomètric del mes d'agost en la Comunitat Valenciana. Font:Aemet.

En funció a la precipitació normal en cada punt del territori, el mes ha sigut humit o molt humit en àmplies zones de Castelló i València, i sec a molt sec a Alacant, amb zones d'extremadament sec.

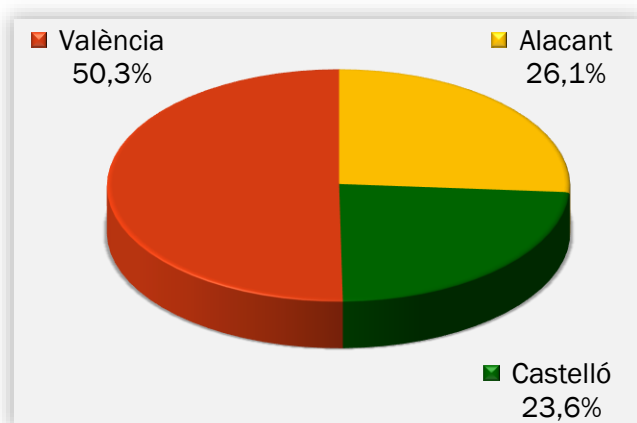
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

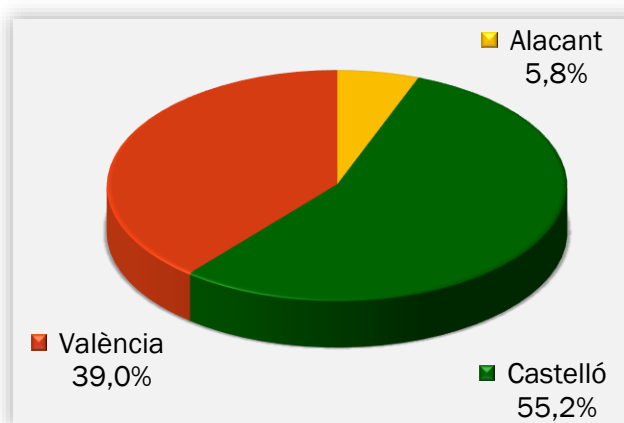
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2021 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	52	24,27	12,70	36,97	8,00	44,97
Castelló	47	2,51	305,49	308,00	119,77	427,78
València	100	19,30	244,03	263,32	38,64	301,97
Total	199	46,08	562,22	608,30	166,41	774,71

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Acumulat des de gener de 2021.

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge.

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge.

La província més destacada quant al nombre d'incendis és la de València, amb un 50,3% seguida d'Alacant i Castelló amb un 26,1% i 23,6% respectivament. A València en el que portem d'any s'han produït un total de 100 incendis, seguida d'Alacant amb 52 i 47 a la província de Castelló.

Quant a la superfície afectada, Alacant es troba en el 5,8% de la superfície, mentre que València aconseguix el 39,0% i el 55,2% de la superfície afectada és a Castelló. A Castelló són 427,78ha que s'han vist afectades en el que portem de 2021, seguit de la província de València amb 301,97ha i 44,97 a la província d'Alacant.

En tota la Comunitat Valenciana s'han vist afectades 774,71ha en 199 incendis. Del total de la superfície forestal afectada, 166,41ha pertanyen a terreny arbrat i a superfície no arbrada 608,30ha, de les quals, 46,08ha corresponen a canyar.

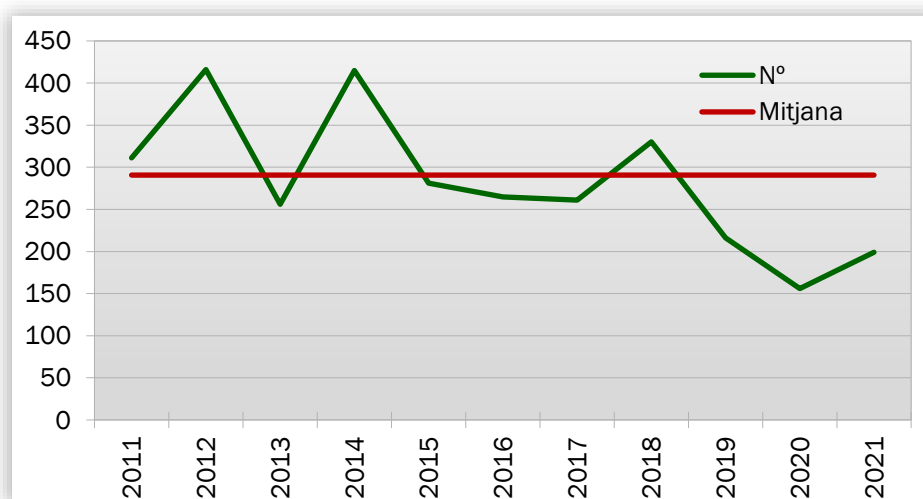
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 31 d'agost per a l'últim decenni es detallen en la Taula 2. En el que portem de 2021 s'han produït 199 incendis, valor per davall de la mitjana (291 incendis), amb una superfície afectada de 774,71ha, que també està molt per davall de la mitjana (7219,51ha).

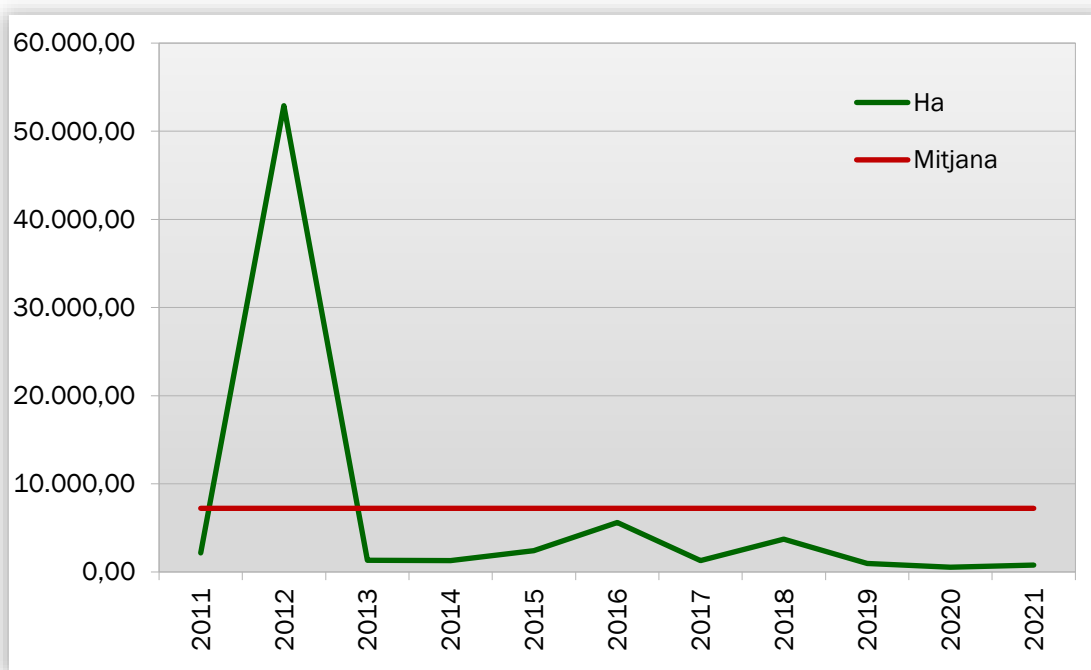
Any	Nº	Superfície
2011	311	2.161,69
2012	416	52.896,50
2013	256	1.318,30
2014	415	1.307,39
2015	281	2.412,50
2016	265	5.599,97
2017	261	1.297,33
2018	330	3.709,44
2019	216	951,49
2020	156	540,50
2021	199	774,71

Taula 2. Número i superfície acumulats en el mateix període analitzat.

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (agost) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà..

Gràfic 3. Evolució n° d'incendis en comparació amb el valor mitjà.

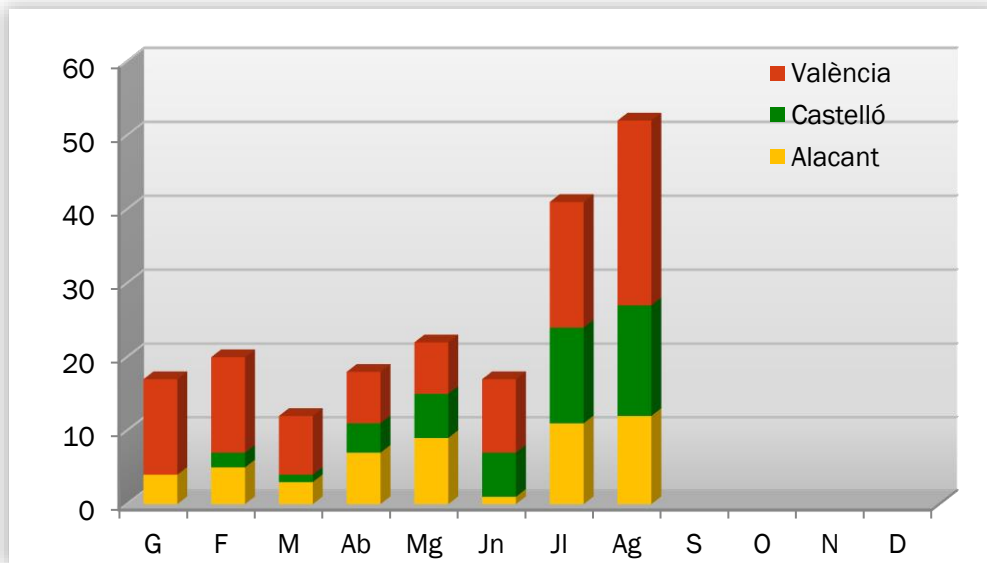
Gràfic 4. Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà.

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dues diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

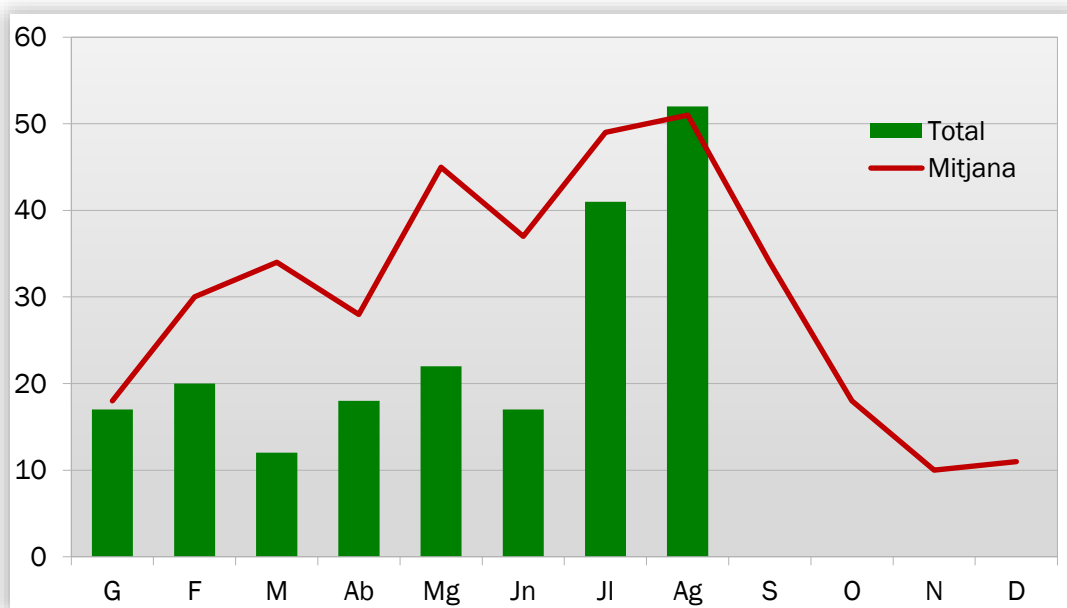
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	4	0	13	17
Febrer	5	2	13	20
Març	3	1	8	12
Abril	7	4	7	18
Maig	9	6	7	22
Juny	1	6	10	17
Juliol	11	13	17	41
Agost	12	15	25	52
Setembre	0	0	0	0
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	52	47	100	199

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2021).

Gràfic 5. Nombre d'incendis per mesos i províncies.

Durant el mes d'agost s'han registrat 52 incendis en tota la Comunitat Valenciana, afectant 12 a la província Alacant i 15 dels incendis a Castelló i 25 dels incendis a València.

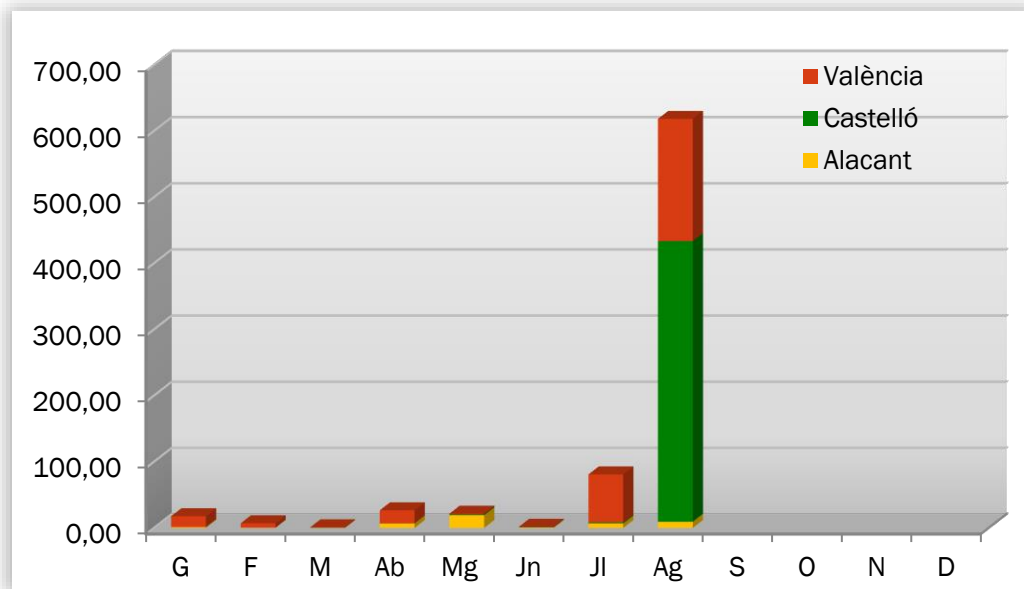
Gràfic 6. Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1,36	0,00	16,31	17,67
Febrer	0,39	0,03	6,59	7,01
Març	0,26	0,06	0,65	0,97
Abril	6,74	0,18	19,72	26,64
Maig	19,24	1,39	0,83	21,45
Juny	0,80	0,41	0,49	1,70
Juliol	6,83	1,45	72,65	80,93
Agost	9,35	424,26	184,74	618,35
Setembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	44,97	427,78	301,97	774,71

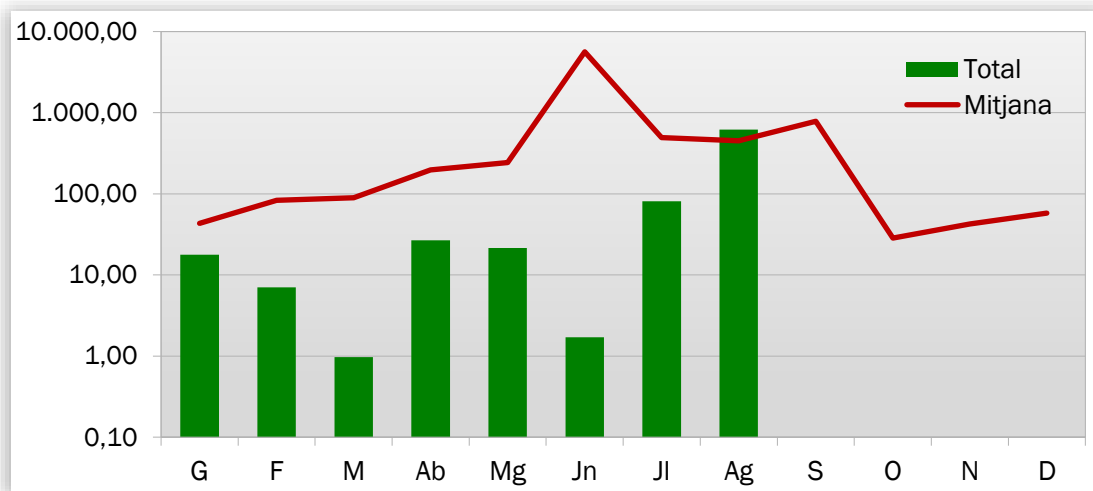
Taula 4. Evolució mensual de la superfície afectada (2021).

Gràfic 7. Superfície afectada per mesos i províncies.

Durant el mes d'agost de 2021 s'han vist danyades per incendis 618,35ha de terreny forestal en tota la Comunitat, veient-se afectada la província d'Alacant amb 9.35ha, 184,74ha a la província de València i 424.28ha a Castelló.

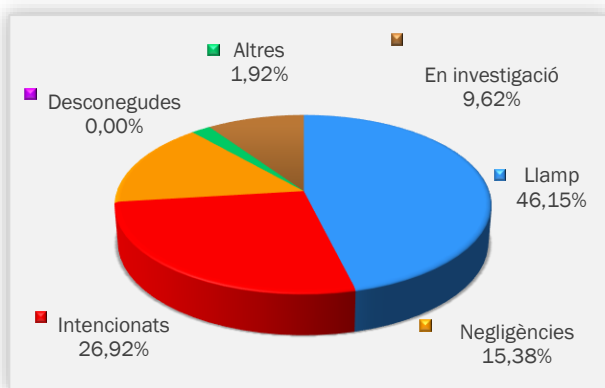
La mitjana del mes d'agost en l'últim decenni ve a ser de 449,39ha, la qual ha sigut depassada en 194,07ha (618,35). Quant a la mitjana per nombre d'incendis per al mes d'agost és de 51, en aquest cas també l'hem sobrepassada, arribant als 52 incendis.

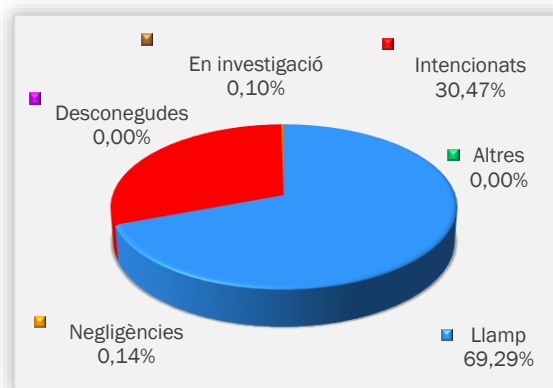
Gràfic 8. Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en número i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana durant el mes de agost de 2021.

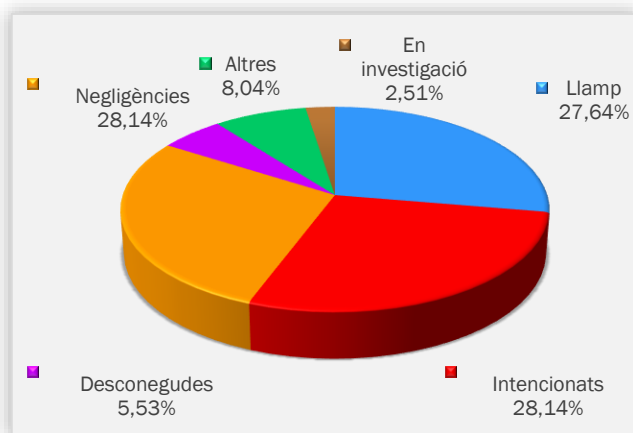
Gràfic 9. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Agost 2021.

Gràfic 10. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Agost 2021.

El mes d'agost s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 24 incendi per llamp, 14 intencionats, 8 per negligències, 1 per altres causes i en 5 en estat d'investigació. Els incendis per llamp han afectat 428,45ha, els intencionats a 188,39ha, per negligència a 0,84ha, per altres causes a 0.02 i els incendis que estan en investigació han afectat 0,64ha.

Des de l'inici d'any 2021, els incendis que pertanyen a causes intencionades són el 28,14% afectant el 27,06% de la superfície. A continuació, tenim les negligències amb un 28,14% dels incendis ocorreguts, afectant un 10,99% de la superfície incendiada. En tercer lloc, es troben els raigs amb un 27,64%, que han afectat el 0,38%. Seguidament, tenim les causes desconegudes amb un 5,53% han afectat el 0,38% de la superfície. Finalment, es troben les altres causes que suposen el 8,04% dels incendis recurrent el 6,08% de la superfície cremada pels incendis. Finalment, hi ha 2,51% dels incendis en investigació que han afectat el 0,08% de la superfície incendiada.

Gràfic 11. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2021.

Gràfic 12. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2021.

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Superfície (ha)	Causa	Paratge	Província
01/08/2021	Vilar de Canes	2,0000	0	La Segarra	Castellón/Castelló
02/08/2021	Benidorm	0,1800	1	PN Sierra Helada / Pla del Cuartel	Alicante/Alacant
02/08/2021	Montroi/Montroy	0,2500	2	La Torre de Montroy	Valencia/València
03/08/2021	Tavernes de la Valldigna	0,0150	1	El Rajolar, N-332 KM 242'5.	Valencia/València
04/08/2021	Moixent/Mogente	0,0185	4	Andarrelles (Cumbres de Valencia)	Valencia/València
07/08/2021	Rafelguaraf	177,1900	1	Barranc de Guerrilla	Valencia/València
07/08/2021	Chiva	0,3400	2	Urbanización la Mediera Sur	Valencia/València
07/08/2021	Palma de Gandía	1,8000	1	Cova Negra	Valencia/València
08/08/2021	Alcoi/Alcoy	0,0500	1	Horta Major (Bco. del Cint)	Alicante/Alacant
10/08/2021	Cocentaina	0,0020	0	Serelles	Alicante/Alacant
13/08/2021	Villena	0,0090	1	Las Chozas/Camino los Saleros	Alicante/Alacant
13/08/2021	Elx/Elche	0,0025	2	Altabix - Camino del Cau	Alicante/Alacant
14/08/2021	Culla	0,0002	0	Font de L'Onzell	Castellón/Castelló
14/08/2021	la Font de la Figuera	0,0800	2	La Revolta-Riu Cànyoles	Valencia/València
14/08/2021	Bicorp	4,0600	0	Alto del Buitre	Valencia/València
14/08/2021	Suera/Sueras	0,8330	0	Espadán	Castellón/Castelló
14/08/2021	Soneja	420,6000	0	Camino Boguera	Castellón/Castelló
15/08/2021	Aras de los Olmos	0,0840	0	Las Solanas	Valencia/València
15/08/2021	Caudiel	0,0110	0	Bolage	Castellón/Castelló
15/08/2021	Costur	0,0015	0	La Serra	Castellón/Castelló
16/08/2021	Losa del Obispo	0,0200	2	Barranco la Cava	Valencia/València
16/08/2021	Sax	0,1000	2	Cabezo Gordo	Alicante/Alacant
16/08/2021	Carlet	0,0700	5	Rambla de la Parra	Valencia/València
17/08/2021	el Pinós/Pinoso	7,0000	1	el Prado del Rodriuguillo	Alicante/Alacant
17/08/2021	Albalat de la Ribera	0,0300	1	Braç de la barca	Valencia/València
17/08/2021	Albalat de la Ribera	0,0100	1	Braç de la barca	Valencia/València
18/08/2021	Vallanca	0,0005	0	LOSAR	Valencia/València
19/08/2021	Peñíscola/Peñíscola	0,0010	0	Corral Blanc	Castellón/Castelló
19/08/2021	Algar de Palancia	0,0100	0	EL CALVARI	Valencia/València
19/08/2021	Benicàssim/Benicassim	0,0020	0	Agujas de Sta Águeda	Castellón/Castelló
20/08/2021	la Pobla de Benifassà	0,2500	0	Mas de Pitxi	Castellón/Castelló
20/08/2021	la Pobla de Vallbona	0,0310	2	TOS PELAT	Valencia/València
21/08/2021	Manises	0,0200	2	Les Simetes	Valencia/València
22/08/2021	Albalat de la Ribera	0,0300	1	Riu Xúquer	Valencia/València

Espuma n.º 147

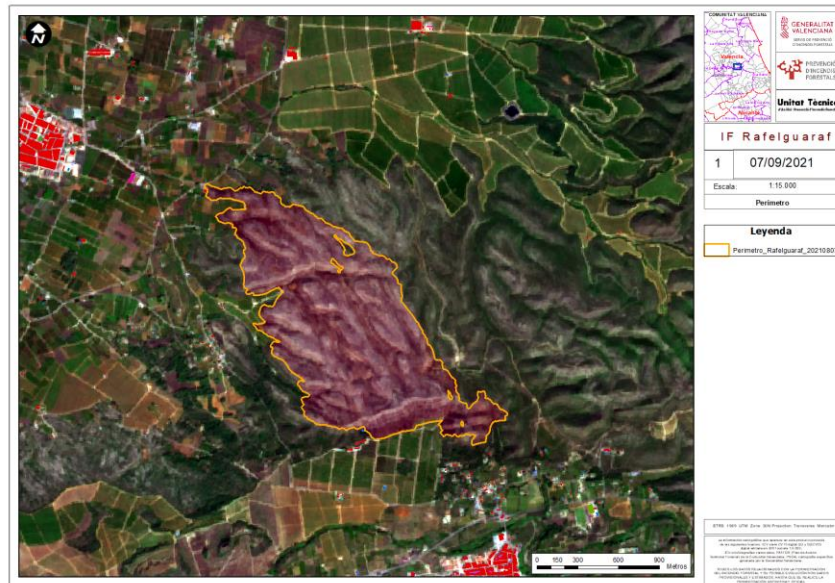
23/08/2021	Albalat de la Ribera	0,0200	1	riu xuquer	Valencia/València
23/08/2021	Albalat de la Ribera	0,0400	1	riu xuquer	Valencia/València
23/08/2021	Benafigos	0,0060	0	Les Trencades	Castellón/Castelló
23/08/2021	Benassal	0,5000	0	Mas de Panis	Castellón/Castelló
23/08/2021	Culla	0,0400	0	Racó dels Corrals	Castellón/Castelló
24/08/2021	Villahermosa del Río	0,0070	0	El Romeral	Castellón/Castelló
24/08/2021	Chóvar	0,0100	0	Logroño	Castellón/Castelló
24/08/2021	Beniarjó	0,5400	5	Riu Vernissa	Valencia/València
24/08/2021	Albalat de la Ribera	0,0200	1	Riu Xúquer	Valencia/València
28/08/2021	Relleu	0,0004	5	Penya del Figueret	Alicante/Alacant
28/08/2021	Relleu	0,0070	0	Casas de Serra	Alicante/Alacant
28/08/2021	la Torre de les Maçanes	0,0012	0	Buitre/La Grana	Alicante/Alacant
29/08/2021	Montaverner	0,0300	5	Riu Albaida	Valencia/València
29/08/2021	el Pinós/Pinoso	2,0000	1	Rodriguillo	Alicante/Alacant
29/08/2021	Andilla	0,0200	0	Umbría de Ambrosio	Valencia/València
30/08/2021	Castielfabib	0,0100	0	Lomas de Abril	Valencia/València
30/08/2021	Argelita	-	5	Corral de Pio	Castellón/Castelló
30/08/2021	Polop	0,0004	0	Palmosa	Alicante/Alacant

Codis de causes

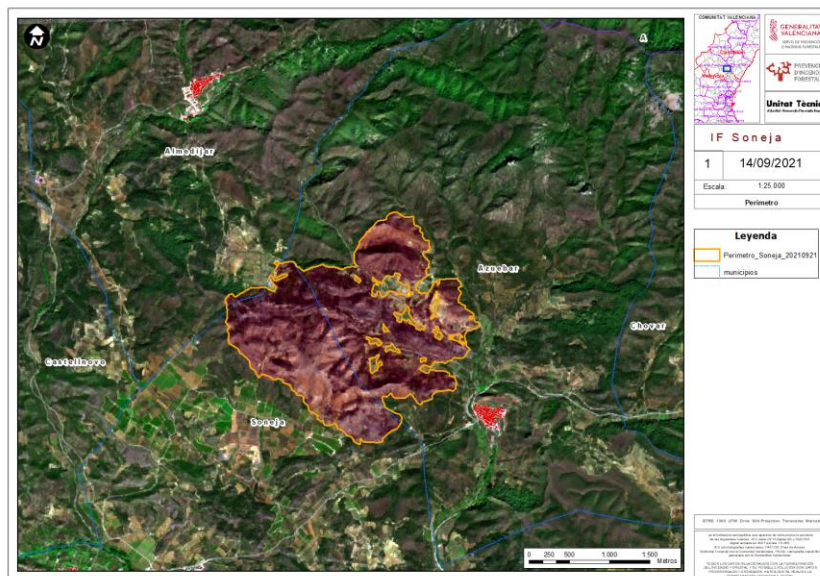
- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeguda
- (4) Altres
- (5) En Investigació

INCENDIS DEL MES

Aquest mes d'agost destaquem els dos incendis de major extensió. En primer lloc, es va produir l'incendi de Rafelguaraf. Un incendi conduït pel vent terral, amb canvi previst en la direcció del vent, amb l'entrada del llevant. El foc va recórrer una mica més de 2,5 km en poc temps i és que aquests incendis influenciats pel vent, provoquen focus secundaris incrementant la velocitat de propagació.

En segon lloc, es va produir l'incendi de Soneja. Aquest incendi es produeix entrada la vesprada, simultàniament amb l'incendi que afectava el municipi de Suera. Entrada la nit i amb l'incendi encara actiu, les condicions meteorològiques empitjoraven dràsticament, produint-se una reactivació de les flames que recorrerien les muntanyes, durant tota la nit i part de l'endemà.

NOTÍCIES I DIVULGACIÓ

Després de la resolució del 15 de juny de 2021, per la qual es resolien les ajudes destinades a l'activitat del voluntariat ambiental en matèria de prevenció d'incendis forestals. L'equip de formació que treballa per al Servei de Prevenció d'Incendis Forestals es va posar a la feina, per a donar resposta a la necessitat de formació obligatòria que requereix aquest voluntariat (tracta d'un servei integrat per persones voluntàries, que fan tasques de vigilància, informació i sensibilització en matèria de prevenció d'incendis forestals).

En total, s'han format 978 voluntaris en 66 cursos de formació, posant l'accent en la casuística dels incendis, en la legislació forestal i ús d'aplicacions.

Les dades de participació s'han incrementat en tots els aspectes; per províncies, per entitats i nombre de persones. Sent la província de València la que més assistents (553) i entitats (52) aporta al total. Per contra, Castelló és la província amb menor participació amb 6 entitats i 78 assistents.

Està inversió en voluntariats formats en la prevenció d'incendis, durant ja diversos anys, dona resultats sovint molt satisfactoris. Com a exemple, tenim el mes de juliol passat on unes voluntàries que vigilaven a les muntanyes de la comarca de la Vall d'Albaida eren testimonis d'un fum, produït per un accident de cotxe <https://periodicontinyent.com/dos-voluntaries-del-programa-ontinyent-contra-el-foc-salven-la-vida-dun-jove-a-la-zona-de-gamellons/>. La ràpida actuació de les voluntàries comunicant l'emergència i ajudant als accidentats va ser clau perquè l'incendi en una zona potencialment perillosa per a un gran incendi forestal afectara poc més de 1,5ha.

Per a participar en el voluntariat, és necessari ser major de 18 anys i registrar la sol·licitud en qualsevol oficina de l'Administració. Per a més informació: <https://agroambient.gva.es/es/web/prevencion-de-incendios/voluntariat-forestal>